

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

01 aprilie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Ursache Petru,

Judecători – Timofti Vladimir, Nicolaev Ghenadie, Alerguș Constantin, Gordilă Nicolae,

cu participarea:

procurorului – Crijanovchii Sergiu,

avocaților – Cebotari Pavel, Ghițu Alexandr

a judecat în ședință publică recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Călugăreanu Vitalie, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 noiembrie 2013, în cauza penală privindu-i pe

Baraghin Mihail Martin, născut la 20 octombrie 1994, originar și domiciliat în s. Sadaclia, r-ul Basarabeasca;

și

Sîrbu Valeriu Nicolae, născut la 27 ianuarie 1993, originar și domiciliat în s. Sadaclia, r-ul Basarabeasca;

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 01.09.2012 – 24.12.2012 (prima instanță)

2. 20.02.2013 – 04.11.2013 (instanța de apel)

3. 04.02.2014 – 01.04.2014 (instanța de recurs ordinar).

Procedura de citare a fost legal executată.

Procurorul a susținut recursul, solicitând admiterea acestuia în sensul declarat.

Avocații Cebotari Pavel și Ghițu Alexandr, au solicitat respingerea recursului, cu menținerea hotărârii atacate.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Cimișlia din 24 decembrie 2012, a fost încetat procesul penal în privința lui Baraghin Mihail Martin și Sîrbu Valeriu Nicolae în baza art. 152 alin.(2) lit. e) Codul penal, cu tragerea la răspundere contravențională în baza art.78 alin.(2) Cod contravențional.

În temeiul art. 29,30 Cod contravențional, procesul contravențional în privința lui Baraghin Mihail Martin și Sîrbu Valeriu Nicolae în baza art. 78 alin.(2) Cod contravențional, a fost încetat în urma împăcării părților și expirării termenului de prescripție pentru răspunderea contravențională.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat, că Baraghin Mihail și Sîrbu Valeriu, la 13 mai 2012 aproximativ la orele 14:30 aflându-se pe str. Barbu Lăutarul din or. Cimișlia, după ce Păduraru Ruslan, locuitorul al or. Cimișlia, l-a împins pe Baraghin Mihail și ultimul a căzut jos, Sîrbu Valeriu, intenționând să-i cauzeze lui Păduraru Ruslan vătămări corporale, i-a aplicat ultimului o lovitură cu

pumnul în față, prin ce i-a cauzat dureri fizice și excoriații. Păduraru Ruslan l-a apucat pe Sîrbu Valeriu de brâu, cu scopul de a-l trânti jos și ambii au căzut, ținându-se unul pe altul de mâini. În timpul când Sîrbu Valeriu și Păduraru Ruslan se aflau jos, Baraghin Mihail i-a aplicat intenționat lui Păduraru Ruslan două lovituri cu piciorul în față și o lovitură cu piciorul în regiunea cotului stâng, peste antebraț, cauzându-i conform raportului de examinare medico-legală nr. 186 și nr. 77 D din 24 mai 2012 vătămări corporale medii, cu o dereglare a sănătății pe timp lung – mai mult de 21 zile.

Acțiunile lui Baraghin Mihail și Sîrbu Valeriu au fost încadrate de către organul de urmărire penală în baza art. 152 alin. (2). lit. e) Codul penal - vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute la art. 151, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății, săvârșită de două persoane.

În dezbaterile judiciare din prima instanță procurorul a prezentat în scris poziția sa de recalificare a acțiunilor inculpaților Baraghin Mihail și Sîrbu Valeriu de la art. 152 alin. (2) lit.c) Cod penal la art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, adică la o infracțiune mai blândă – huliganismul, argumentându-și solicitarea prin probele cercetate de instanța de fond (f.d. 138-139).

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care Baraghin Mihail Martin și Sîrbu Valeriu Nicolae să fie declarați vinovați în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2), lit. b) Cod penal și numită pedeapsa penală fiecăruia sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, iar în temeiul art. 90 Cod penal, de suspendat condiționat executarea pedepsei penale aplicate fiecăruia pe un termen de probă de 2 ani, pe motiv că instanța de fond nu a luat în considerație faptul, că prin acțiunile sale intenționate inculpații Baraghin Mihail și Sîrbu Valeriu au încălcat grosolan ordinea publică, exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, însoțite de aplicarea violenței față de cet. Păduraru Ruslan, soldate cu cauzarea leziunilor corporale, ce se califică ca vătămări corporale medii.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 noiembrie 2013, a fost respins ca nefondat apelul declarat, cu menținerea hotărârii atacate.

Instanța de apel a concluzionat că prima instanță justificat a statuat lipsa elementelor infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal și nici a infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal în acțiunile inculpaților, cum a argumentat procurorul în apelul său, deoarece dâșii au aplicat forța fizică nu din intenții huliganice, sau de a manifesta lipsa de respect față de societate, dar acțiunile lor au fost efectuate în cadrul conflictului apărut între dâșii și partea vătămată Păduraru Ruslan .

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, prin care, indicând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată, invocând următoarele:

- în cazul în care instanța de apel nu este de acord cu aprecierea probelor prezentate de către procuror, urma să dezvăluie această concluzie, expunându-și punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii, fapt ce pe caz nu a avut loc fiind prezentă o apreciere formală, eronată și tendențioasă, cu referire doar la aceea, că instanța de fond corect a apreciat circumstanțele de fapt.

- în situația în care instanța de apel nu a apreciat probele prezentate de acuzare, decizia judecătorească este afectată și nu poate fi considerată legală și întemeiată și urmează a fi casată cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, pentru condamnarea inculpaților în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal;

- vinovăția inculpaților Baraghin Mihail și Sîrbu Valeriu în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin.(2) lit. b) Cod penal, este confirmată prin totalitatea probelor din materialele dosarului;

- concluzia instanței de apel, precum că declarațiile părții vătămate și a martorilor Păduraru Ana și Strătilă Elena demonstrează vinovăția inculpaților în comiterea contravenției prevăzute de art. 78 Cod contravențional, nu corespunde realității, deoarece această concluzie nu este probată, dar se bazează doar pe declarațiile inculpaților;

- atât la urmărirea penală, cât și pe parcursul ședințelor de judecată, n-au fost stabilite careva circumstanțe, care să indice că partea vătămată și martorii Păduraru Ana și Strătilă Elena nu spun adevărul, având vreun oarecare interes, sau, că intenționat doresc să învinovățească inculpații de fapte, pe care aceștea nu le-au săvârșit;

- instanța de apel urma să aprecieze critic declarațiile inculpaților, ca fiind depuse în scop de a evita răspunderea penală, acțiunile acestora fiind manifestate prin acțiunile huliganice de încălcarea grosolană a ordinii publice, exprimată prin o vădită lipsă de respect față de societate, deoarece inculpații au acționat violent în or. Cimișlia, lângă autogara și magazinul „Econom”, loc public care permanent este aglomerat. Acțiunile comise au fost însoțite de aplicarea violenței față de Păduraru Ruslan și soția acestuia, acțiuni ce au cauzat cet. Păduraru R. vătămări corporale medii.

- instanța de apel eronat a concluzionat, că argumentele acuzatorului de stat sunt complet nefondate, precum că faptele inculpaților constituie componenta de infracțiune, prevăzută de art. 287 alin.(2) lit. b) Cod penal, deoarece învinuirea lui Sîrbu Valeriu și Baraghin Mihail nu a fost înaintată în baza art. 287 alin. (2) lit.b) Cod penal.

Însă, Colegiul penal nu a luat în considerație, că conform prevederilor art. 326 Cod de procedură penală - modificarea acuzării în ședința de judecată se face numai în sensul agravării ei, iar conform prevederilor art. 16 Cod penal, art. 287 alin.(2) Cod penal se clasifică ca o infracțiune mai puțin gravă, iar art. 152 alin.(2) Cod penal, se clasifică ca o infracțiune gravă. În asemenea situație în atribuțiile acuzatorului de stat nu se pune necesitatea înaintării unei noi acuzări.

6. Judecând recursul declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul lărgit concluzionează, că acesta urmează a fi admis din următoarele motive.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, recursul se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul ordinar la 18 decembrie 2013, împotriva deciziei instanței de apel din 04 noiembrie 2013, pronunțată în ședința publică pe 26 noiembrie 2013, ora 14:00, în termen.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală (red. 14.03.2003), instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit constată, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul procurorului (f.d. 208-216), în legătură cu ce, în baza temeiului pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6 Cod de procedură penală urmează a fi casată decizia atacată, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, deoarece această eroare nu poate fi corectată de instanța de recurs.

Potrivit apelului declarat de procuror (f.d. 155-157), criticând sentința, sau invocat următoarele motive:

„- instanța de judecată a dat o apreciere subiectivă și insuficientă declarațiilor părții vătămate Păduraru Ruslan, martorilor Păduraru Ana și Stratila Elena și a inculpaților Baraghin Mihail și Sîrbu Valeriu depuse atât în cadrul urmăririi penale cât și în cadrul cercetării judecătorești, unde pe parcursul urmăririi penale inculpații au recunoscut vina parțial în comiterea infracțiunii incriminate;

- la pronunțarea sentinței instanța de judecată nu a ținut cont de relevanța, concluzia, utilitatea și veridicitatea a tuturor probelor acumulate și examinate în cadrul ședinței de judecată, din punct de vedere al colaborării lor, prin care s-a confirmat vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, unde nemijlocit a fost dovedit că în acțiunile inculpaților există componenta de infracțiune prevăzută de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, după

indicii „Huliganismul”, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică și exprimă o vădită lipsă de respect față de societate, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, acțiuni care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită”;

Conform doctrinei penale, latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, constă în fapta prejudiciabilă exprimată în acțiuni care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, de opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită.

Prin *ordine publică* se înțelege un sistem stabil de relații sociale care asigură ambianța liniștită de conviețuire în societate, de inviolabilitate a persoanei și a integrității patrimoniului, precum și activitatea normală a organelor și instituțiilor de stat publice.

Prin *încălcarea grosolană a ordinii publice* se exprimă o vădită lipsă de respect față de societate, săvârșirea unor acțiuni intenționate ce atentează la regulile sociale și morale de conviețuire, care sunt încălcate într-un mod grosolan și demonstrativ de către violatorul ordinii publice prin necuviință, neobrăzare, comportare batjocoritoare cu cetățeni, prin înjosirea onoarei și demnității personalității, încălcare îndelungată și insistentă a ordinii publice, zădărnicierea activităților de masă, suspendarea temporară a activității normale a întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor, transportului obștesc etc.

Prin *exprimarea unei vădite lipse de respect față de societate* se au în vedere acțiunile evidente ce ating interesele legitime ale unui grup ori chiar ale unei persoane care se află la locul infracțiunii (proferarea de expresii indecente, abordarea unei ținute lipsite de pudoare, efectuarea de gesturi obscene etc.)

Prin *acțiuni care încalcă grosolan ordinea publică* se înțelege fapta săvârșită în public, îndreptată împotriva ordinii publice, care se concretizează în acostarea jignitoare a persoanelor, în alte acțiuni similare ce încalcă normele etice, tulbură ordinea publică și liniștea persoanelor.

Fapta prejudiciabilă analizată presupune aplicarea violenței asupra persoanelor.

În sensul art. 287 Cod penal, prin violență se are în vedere violența soldată cu vătămarea ușoară a integrității corporale sau a sănătății ori violența soldată cu leziuni corporale care nu presupun nici dereglarea de scurtă durată a sănătății, nici pierderea neînsemnată și stabilă a capacității de muncă.

Raportând cele menționate mai sus la speța în cauză, Colegiul constată incorectă concluzia instanței de fond, menținută de instanța de apel, cu privire la lipsa elementelor constitutive a infracțiunii și prezența faptei de vătămarea intenționată a integrității corporale, prevăzute de art. 78 alin. (2) Cod contravențional.

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel a motivat superficial de ce nu acceptă recalificarea acțiunilor inculpatului în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, conform învinuirii modificate de către acuzatorul de stat în cadrul dezbaterilor judiciare în instanța de fond. (f.d. 138-139), procurorul a solicitat în scris (f.d. 138-139) ca instanța de judecată să recalifice acțiunile inculpaților Baraghin Mihail și Sîrbu Valeriu învinuiți prin rechizitoriul (f.d. 79-81) în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal și ai recunoaște

culpabili în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal „Huliganismul” .

Colegiul penal lărgit mai menționează, că instanța de apel nu sa pronunțat prin motive convingătoare asupra faptului, că prin acțiunile intenționate ale inculpaților Baraghin Mihail și Sîrbu Valeriu a fost încălcată grosolan ordinea publică, exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, însoțite de aplicarea violenței față de partea vătămată Păduraru Ruslan, soldate cu cauzarea leziunilor corporale, ce se califică ca vătămări corporale medii.

În acest sens Colegiul penal lărgit enunță că au rămas fără motivare următoarele motive: - declarațiile permanente ale părții vătămate Păduraru Ruslan date în cadrul urmăririi penale (f.d. 13-14) și în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond (f.d. 101-106) din care rezultă că:

- „, pe 13 mai 2012 în jurul orei 14:30 fiind în or. Cimișlia, în fața magazinului „Econom”, soția ia zis că două persoane au vorbit brutal cu ea, arătându-i persoanele, el s-a apropiat de ele ia întrebat de ce au procedat în felul dat, la ce persoanele au răs, apoi l-au numit cu cuvinte murdare, el a împins pe o persoană de statură mai mică, iar cealaltă persoană l-a lovit cu pumnul în față, el l-a apucat de brâu pe persoana mai înaltă, la pus la pământ, cealaltă persoană ia aplicat o lovitură cu piciorul în regiunea cotului mâinii stângi, după care el îndată a simțit durere și nu putea controla mișcările mâinii, apoi au mai urmat lovituri ...” (f.d. 13-14)

- „,Sîrbu Valeriu l-a lovit și el l-a apucat de brâu, acesta l-a rându-l său l-a apucat pe el și ambii au căzut jos, Sîrbu Valeriu căzând pe spate iar el căzând deasupra lui, pe umărul stâng....” (f.d. 104);

- „... Baraghin Mihail l-a lovit cu piciorul de două ori în față și adată în regiunea mâinii...” (f.d. 102);

- declarațiile martorului Păduraru Ana din care reiese că: „, erau mai multe persoane în preajmă, Sîrbu Valeriu l-a lovit pe Păduraru Ruslan cu pumnul în față, când s-a apropiat de aceștia ei deja erau la pământ, Sîrbu Valeriu îl ținea pe Păduraru Ruslan și în acel moment a intervenit Baraghin Mihail lovindu-l pe Păduraru Ruslan cu piciorul, Baraghin Mihail a lovit-o și pe ea cu piciorul...” (f.d. 108)

- declarațiile martorului Strătilă Elena date în prima instanța din care rezultă că bătaia a avut loc în or. Cimișlia lângă magazinul „Econom” la oprire spre or. Comrat, lângă autogară (f.d. 130).

- conform raportului de expertiză medico-legală nr 77 D din 24 mai 2012 iau fost cauzate vătămări corporale medii lui Păduraru Ruslan (f.d. 20)

Referitor la motivul invocat în decizia instanței de apel cu privire la faptul, că deoarece inculpaților Baraghin Mihail și Sîrbu Valeriu nu le-a fost înaintată învinuirea în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, procurorul nu poate solicita această încadrare, Colegiul lărgit invocă că nu susține această motivare, reieșind cum din legislația națională, așa și din practica CEDO.

Art. 326 Cod de procedură penală prevede obligatoriu modificarea învinuirii în ședința de judecată prin ordonanță numai în sensul agravării, iar conform prevederilor art. 16 Cod penal , art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal se clasifică ca o infracțiune mai puțin gravă, iar art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal se clasifică ca o infracțiune gravă, deci în speța dată nu-i această situație.

Art. 325 alin. (2) Cod de procedură penală invocă, că modificarea învinuirii în instanța de judecată se admite dacă prin aceasta nu se agravează situația inculpaților și nu se lezează dreptul la apărare.

Practica CEDO, la fel admite recalificarea acțiunilor în instanța de judecată în infracțiuni mai blânde reieșind din faptele incriminate cu respectarea dreptului la apărare, Hotărârea CEDO Abramian vs Federația Rusă din 09 octombrie 2009.

Reieșind din aceste prevederi ale normelor legale, cum prima instanță așa și instanța de apel sunt în drept să recalifice faptele în infracțiuni mai blânde, dar cu respectarea dreptului la apărare.

La fel ca motiv de casare a deciziei instanței de apel, Colegiul lărgit invocă încălcarea prevederilor art. 413 alin. (5) Cod de procedură penală, lipsa în procesul verbal al ședinței instanței de apel (f.d. 204-206) luărilor de cuvânt a apelantului, participanților la proces asupra apelului, ce se consideră o încălcare esențială a procedurii de examinare a apelului declarat. În decizia instanței de apel (f.d. 210) este descrisă poziția participanților la proces asupra apelului, care nu-i reflectată în procesul-verbal (f.d. 204-206).

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate de apelant în apel, să verifice și să aprecieze detaliat probele administrate și examinate în instanță și ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica CEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Călugăreanu Vitalie, casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 noiembrie 2013 privindu-i pe **Sîrbu Valeriu Nicolae și Baraghin Mihail Martin**, cu dispunerea rejudecării cauzei în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată pronunțată în ședința publică la 30 aprilie 2014, ora 9⁵⁰.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Nicolaev Ghenadie

Alerguș Constantin

Gordilă Nicolae